

BOX
IN A
BOX
IDEA.

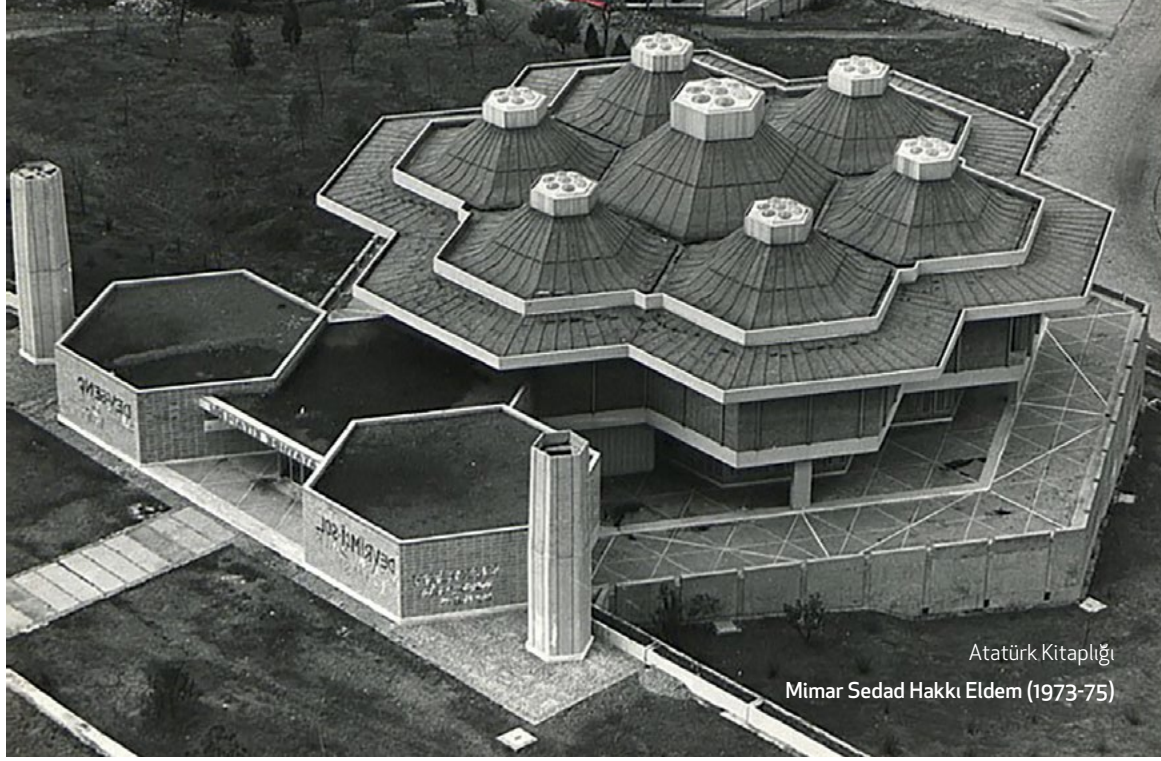
TASARIM, SANAT VE FİKİR KÜTÜPHANESİ
LIBRARY OF DESIGN, ART AND IDEA

ÜCRETSİZDİR VE ALTI AYDA BİR ÇIKAR.
FOR FREE AND PUBLISHED EVERY SIX MONTHS.

vol. 22

SONBAHAR 2019 AUTUMN

Atatürk Kitaplığı
Mimar Sedad Hakkı Eldem (1973-75)

Bir Miras Yapısı Olarak Kütüphaneler

Gündelik hayatımızda ekranların işgal ettiği zaman arttıkça kütüphanelerin ve basılı kitapların anlamı üzerine düşünmeye başladım. Bu süreci başlatan TV bir şekilde gruplaşmaya da imkân veriyordu. Ancak önce taşınabilir bilgisayarlar, ardından cep telefonları ile bireyler artık kendi çevrelerine kapalı görünmez duvarlı hücreler halinde yaşıyorlar. İletişim olanaklarının artması insanlar arasındaki iletişime tahmin edilenden çok farklı boyutlar kazandırdı belki ama bir başka anlamda da bu iletişimi baltaladı.

Bu çerçeveden bakınca herhangi bir bilgiyi edinmenin telefonlarımız ile yapılabildiği bir çağda kütüphaneleri savunmak biraz nostaljik avunma gibi algılanabilir. Öyle ya, neden oturduğumuz kanepeden istediğimiz bilgiyi Google'dan anında edinmek varken veya okumak istediğimiz favori yazarımızın son kitabını iki tuşla Kindle'a indirmek dururken, o kadar yola ve trafiğe katlanıp kütüphaneye gidelim?

Bir mekânı yaşamak ve hissetmek, ortamı koklamak,

nesnelere ve kişilere temas etmek gibi eylemler yerini ekrandaki parmak hareketlerimize bıraktı. Görmek ve görünmek Instagram çerçevesine hap-soldu. İletişim olanakları artarken fiziksel iletişim yok olmaya başladı.

Bana göre kütüphaneler aslında hiçbir zaman salt kitapların ve bilginin erişimi için yapılmış yapılar olmadı. Her kütüphane insanları bir araya getiren, aynı ilgi alanlarındaki kişilerin birbirleri ile temasını kolaylaştıran mekanlardır. Bir kentin en önemli organlarından biri hep kütüphanelerdir. İçerdiği bilgi nedeni ile değil, o bilgiyi edinmek isteyenleri bir araya getirebilme imkanını veren bir mekan olduğu için.

Düşüncelerinize odaklanmak, okuduğunuza konsantre olmak ve günlük hayatın koşuşturmalı ortamdan uzaklaşmak için kütüphaneler size bu ortamı yaratmak için tasarlanırlar. Hepimiz ekranlarımızda her an beliren eposta, sosyal medya ve WhatsApp gibi iletişim uygulamalarından gelen uyarılardan kimi zaman nasıl bunalabildiğimizi biliyoruz. Bu gibi uyarılar arasında okuduğunuza odaklanmak fazladan bir çaba gerektiriyor. Kütüphaneler bunu biraz kolaylaştıran mekanlar bana göre.

Ayrıca kütüphanelerin sadece okumayı kolaylaştırıcı değil, düşünmeye sevk edici ortamlar olması

gerektiğine inanıyorum. Çoğu yeni üniversitenin ya iyi tasarlanmamış veya zaten mecburen içine yerleşilen bir yapının bodrum katındaki raflardan oluşan kütüphanelerinin bu amaca hizmet edeceğini inanmıyorum.

Piri Reis Üniversitesi'ni tasarlarken kütüphane bloğunu arazinin en kıymetli ve denizi görebilecek noktasına yerleştirdik. Rektör odası, mütevelli heyeti salonu gibi prestijli mekanları barındıran yönetim bloğu arkada kaldı. Çünkü doğrusunun bu olduğunu işverenimiz de kabullenmişti. Kütüphane bir üniversite kampüsünün en değerli ve önemli birimidir. Biz de bu önemi yansıtmak üzere tasarladık.

Bir anlamda Piri Reis Üniversitesi'nin kütüphanesini İstanbul Atatürk Kitaplığına benzetiyorum. Her ikisi de denize dönük, istediğinizde ufka bakarak düşünce-lerinize baş başa kalmaya imkân verecek mekanlar.

Ne yazık ki, kütüphanelerin son 10-15 yılda önemli mekanlar olduğu ülkemizde biraz göz ardı edildi gibi geliyor bana. Bunun düzeleceğini ve ideolojik gösteri aracı olmak yerine iyi tasarlanmış ve iyi işleyen yeni kütüphane yapılarının her ilçe ve hatta semte yapılacağını umuyorum.

Fotoğraf | Photography
Ömer Kanıpak, Yerçekim Photos

Piri Reis Üniversitesi
Kreatif Mimarlık

As the time that the screens take up in our daily lives increases, I began to think about the meaning of libraries and printed books. Television, which initiated this process, actually allowed for some socializing at first. However, with the arrival of portable computers followed by mobile phones, individuals now live in cells with invisible walls, shut off from their surroundings. The rise of more and more communication tools led to different dimensions of interaction between people than anticipated, but in another way, it also became the worst enemy of engagement.

Looking at thing from this point of view, defending libraries can be perceived as a nostalgic consolation in an era when any information can be accessed via our phones. So, why bother going to the library after suffering all the traffic when we can just sit on the couch and Google the information we need or download the latest book of our favorite author to our Kindle in just two clicks?

Actions like living in and getting a sense of a space, smelling the environment, contacting objects and people have been replaced by finger touches on the screen. Seeing and being seen is trapped in an Instagram frame. As communication tools increase, physical communication is beginning to disappear.

To me, libraries have always been more than just the

structures built for access to books and information. Each library is a space that brings people together, making it easier for people with the same interests to engage with each other. Libraries are one of the most important organs of a city. Not only because of the information it contains, but because it is a place that provides an opportunity for people who seek information to convene.

Libraries are designed to offer an environment for you to focus on your thoughts, concentrate on what you read, and get away from the hustle and bustle of daily life. We all know how we can sometimes feel overwhelmed by email and social media notifications and communication apps such as WhatsApp. It takes extra effort to focus on what you are reading among all the alerts and notifications. And I see libraries as spaces that make it a little easier for me.

I also believe that libraries should be spaces that not only facilitate reading, but also stimulate thinking. I don't believe that the libraries at most of the newer universities, usually forced to be in the forms of shelves in the basement of a building or in a space that is not well designed will serve this purpose.

When designing Piri Reis University, we positioned the library block at the most valuable part of the land with views of the sea. The administration block, which houses prestigious places such as the rector's office and

Libraries as a Heritage Structure

the meeting room of the board of trustees, is placed behind it because the employer had accepted this as the right thing to do. The library is the most valuable and important unit of a university campus. And we conceived it to reflect this significance.

In a sense, I see resemblances between the library at Piri Reis University to the İstanbul Atatürk Library. Both face the sea, giving you a chance to contemplate as you look at the horizon.

Unfortunately, it feels like the importance of libraries has been ignored in our country, especially in the last 10-15 years. I hope that this situation will improve, and instead of serving as demonstrating ideologies, well-designed, functional new library structures will be built in all every district and even neighborhood.